

היסוד לתיקון: לא לבייש

"על קמצא ובר קמצא חרבה ירושלים", כך אומר רבי יוחנן. אם נתבונן היטב ונסיק את המסקנות בסיפור קמצא ובר קמצא, נבין מה היה שורש החורבן ונתקן.

הסיפור מוכר וידוע:

איך ייתכן שבגלל מריבה מקומית בין שני אנשים יקרה אסון לאומי עם משמעות לדורות כמו חורבן המקדש? מדוע בר קמצא מגיע בכלל לסעודה אם הוא יודע שמדובר בשונא שלו? וכי מריבות של שנים נמחקו ברגע? למה שתקו החכמים שישבו בסעודה ולא התערבו?

כאמור, הסיפור אינו סיפור מקומי אלא מדגם מייצג למציאות הרוחנית בירושלים. למרות השנאה רבת השנים בר קמצא נענה להזמנת שונאו. כנראה, שנתן בליבו איזושהי הזדמנות לפיוס ולשלום.

עיקר קצפו של בר קמצא היה על חכמים ("הואיל וישבו שם חכמים ולא מיחו בידו כנראה שנוח להם בזה")

אם חכמים לא היו מוכנים שפניו של יהודי יולבנו ברבים ויתבייש,

אם היו דנים את בר קמצא לכף זכות,

"דע, כי צריה לדון את כל אדם לכף זכות, ואפלו מי שהוא רשע גמור, צריה לחפש ולמצא בו איזה מעט טוב, שבאותו המעט אינו רשע, ועל ידי זה שמוצא בו מעט טוב, ודן אותו לכף זכות, על ידי זה מעלה אותו באמת לכף זכות, ויוכל להשיבו בתשובה. וזה בחינת ועוד מעט ואין רשע והתבוננת על מקומו ואיננו." יתכן וניתן היה למנוע את החורבן.

התיקון למצב של תשעה באב הוא בט"ו באב (ראשי תיבות טו"ב):

"אמר רבן שמעון בן גמליאל, לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב וכיום הכפארים, שבהן בנות ירושלים יוצאות בכלי לבן שאולין, שלא לבייש את מי שאין לו." גם הבחורה העשירה בבנות ירושלים לא תבנה את ביתה על יסוד הבושה של העניה שאין לה. "כל דור שלא נבנה בית המקדש בימיו כאילו נחרב", כשנראה טוב, כשנזהר שלא לבייש, אז נזכה לגאולה.

בתשעה באב אנחנו פוגשים את הכאב והחיסרון, את המרחק, בו לא אכפת לנו מהזולת. בט"ו באב אנחנו מתעשתים ולוקחים הויה חדשה: של חיבור, אהבה, תקווה, התחלה של אכפתיות.

הרבנית שריק כהן

מאמנת לזוגיות בחירית- משמחת
כולל מר"ץ, מבשרת ציון

"בוחרים במשפחה" - ארגון חברתי ששם לו למטרה לחזק ולקדם את ערכי המשפחה בחברה ובמדינה, מול מגמות הפירוק של התא המשפחתי בארץ ובעולם